

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 98/2018
21.06.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Ивић, председника већа, Катарине Манојловић Андрић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, са саветником Весном Мраковић, као записничарем, одлучујући о захтевима за преиспитивање судске одлуке које су поднели Агенција за реституцију Републике Србије, Јединица за конфесионалну реституцију, Београд, Масарикова 5 и Јеврејска општина ..., ..., преко пуномоћника Зорана Наумовића, адвоката из ..., ..., против пресуде Управног суда 19 У 14597/15 од 25.12.2017. године, уз учешће Града Београда, кога заступа Градски правобранилац Града Београда и са Републиком Србијом, коју заступа Државно правобранилаштво и Градском општином Стари град, коју заступа Општински правобранилац Општине Стари град у Београду, у предмету враћања имовине, у нејавној седници већа, одржаној дана 21.06.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтеви се **УВАЖАВАЈУ, ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Управног суда 19 У 14597/15 од 25.12.2017. године, тако што се тужба **ОДБИЈА**.

Образложење

Побијаном пресудом је уважена тужба Градске општине Стари град, поднета против решења Агенције за реституцију Републике Србије, Јединице за конфесионалну реституцију, Београд, број 46-00-00650/07 од 18.09.2015. године, поништено је оспорено решење и предмет је враћен туженом органу на поновно одлучивање.

Захтеве за преиспитивање побијане пресуде поднели су Агенција за реституцију Републике Србије, Јединица за конфесионалну реституцију и исти је заведен под бројем Узп 98/2018, као и Јеврејска општина ..., чији захтев је заведен под бројем Узп 113/2018. Како се наведеним захтевима побија законитост исте пресуде Управног суда 19 У 14597/15 од 25.12.2017. године, Врховни касациони суд је, на основу сходне примене одредбе члана 328. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 72/11... 55/14), спојио поступке по захтевима ради економичности поступка и доношења јединствене одлуке, тако, што је списе предмета Узп 113/2018 спојио списима предмета Узп 98/2018, под којим бројем ће се предмет даље водити.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде, поднетом од стране Агенције за реституцију Републике Србије, Јединице за конфесионалну реституцију због повреде закона и повреде правила поступка, подносилац истиче да су разлози образложења

побијане пресуде контрадикторни, чиме је повређена одредба члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку. Сматра да тужилац није поступао *bona fide*, а суд је то занемарио уважавајући тужбу. Указује на то да тужилац није узео активно учешће ни у управном поступку, иако је био уредно позиван и била му је достављена сва документација. Наводи да је суд пренебрегао чињеницу да је тужени прихватио, као површину зграде у ул. ... у Београду, површину коју је утврдила Пореска управа Републике Србије, јер се ови подаци, у складу са одредбама члана 154. став 1. и члана 156. став 2. Закона о општем управном поступку, сматрају утврђеним и исправе издате о тим подацима имају доказну снагу јавне исправе. Како прописи о начину утврђивања површине неког објекта не постоје, те како тужени не располаже стручним знањима из области грађевинарства, у које спада и утврђивање површине неког објекта, одређено је извођење доказа вештачењем путем судског вештака за област грађевинарства. Указује на то, да је објекат у улици ... у Београду премерен и да је утврђена његова површина, јер је закупац предметног пословног простора омогућио вештаку улазак у исти. Сматра да је, из изнетих разлога, нетачна констатација из оспорене пресуде да у разлозима образложења оспореног решења нису дати довољни ни правно ваљани разлози из којих произлази као правилан закључак туженог да је имовина која се даје на име накнаде одговарајућа. Предлаже да Врховни касациони суд захтев уважи, а побијану пресуду укине или преиначи.

Јеврејска општина ..., у захтеву за преиспитивање судске одлуке, поднетом због повреде закона и повреде правила поступка, указује на чињеницу да утврђивање површине објекта у улици ... у Београду није извршено због опструкције поступка од стране тужиоца, који није омогућио вештаку несметан улаз у објекат ради израде налаза и мишљења, о чему је благовремено обавештен. Предлаже да Врховни касациони суд побијану пресуду укине или преиначи.

Заинтересовано лице, Град Београд, кога заступа Градски правобранилац Града Београда, у одговору на захтев, предлаже да суд исти одбаци или одбије.

Заинтересована лица Република Србија и Градска општина Стари град нису дала одговор на захтев, који им је уредно достављен на одговор, и то Државном правобранилаштву за Републику Србију дана 14.03.2018. године, а Општинском правобранилаштву Градске општине Стари град за Градску општину Стари град дана 19.03.2018. године.

Поступајући по поднетим захтевима и испитујући побијану пресуду у границама захтева у смислу одредбе члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" 111/09), Врховни касациони суд је нашао:

Захтеви су основани.

Према разлозима образложења побијане пресуде, тужени орган није дао довољне разлоге за своју одлуку, ни правно ваљане разлоге из којих произлази закључак туженог да је имовина која се даје на име накнаде за одузету имовину одговарајућа у смислу одредбе члана 4. Закона о враћању (реституцији) одузете имовине црквама и верским заједницама. По оцени Управног суда, тужени орган у разлозима образложења оспореног решења даје паушалну оцену да је налаз и мишљење вештака од 27.08.2015. године, који је допуњен 29.08.2015. године, јасан,

логичан и прихватљив, не дајући конкретне разлоге за ову оцену, уз позивање на прописе, а што је био у обавези у смислу одредбе члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку. По оцени Управног суда, наведени налаз и мишљење судског вештака не садржи позивање на прописе који уређују начин утврђивања површине објекта, а све то ради утврђења да ли је непокретност којом се накнађује одузета имовина одговарајућа. Управни суд, стога, налази да је оспорено решење донето уз повреду правила поступка из одредбе члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да се основано наводима захтева указује на то да су пресудом начињене битне повреде правила поступка које су биле од утицаја на решење ствари.

Тужбом оспореним решењем у управном спору од 18.09.2015. године усвојен је захтев Јеврејске општине ... и на име накнаде за имовину одузету решењем о национализацији Комисије за национализацију при извршном већу НС – НР Србије број 51/1-59 од 01.03.1961. године, утврђено је право својине Јеврејске општине ... на објекту број ..., зграда пословних услуга у ..., корисне површине објекта 370м² на кп. бр. 210/2, уписане у листу непокретности број 1538 КО ..., као државна својина са правом коришћења Општине Стари град и на згради у улици ... на кп. бр. 210/1, уписаној у листу непокретности број 2126 КО ..., као државна својина са правом коришћења Општине Стари град, као и на објекту број 1- пословној згради за коју није утврђена делатност – робни магацин у улици ... на кп. бр. 1850, уписаној у листу непокретности 1344 КО ..., као државна својина са правом коришћења Општине Стари град.

Јеврејска општина ... поднела је Дирекцији за реституцију дана 28.06.2007. године захтеве за враћање национализоване имовине у улици ... у Београду и у улици ... Прецизираним захтевом од 09.04.2015. године, затражено је спајање предмета наведених у том захтеву и затражено је, имајући у виду да се станови у улици ... у Београду и у улици ..., а који су национализовани, данас налазе у својини физичких лица, да се уместо њих врате, као друга одговарајућа имовина, непокретности, и то: ... у улици ... и објекат у улици ... у Београду, који се налази на кп. бр. 1850 КО

У току поступка пред Агенцијом за реституцију Републике Србије, Јединицом за конфесионалну реституцију, утврђено је да је Јеврејској општини ... национализована имовина, да је одузета имовина данас у својини физичких лица, па је тужени орган оценио да је основан захтев бившег власника да се одузета имовина врати у виду друге одговарајуће имовине.

Одредбом члана 4. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама ("Службени гласник РС" 46/06) је прописано да се бившем власнику одузета имовина враћа, по правилу, у натуралном облику, или се накнађује у виду друге одговарајуће имовине, а ако то није могуће, исплаћује се новчана накнада.

Како је цитираном законском одредбом прописан и законски редослед поступања код реституције и како у конкретном случају није могуће враћање оне имовине која је одузета, правилно је, по налажењу Врховног касационог суда, тужени

орган оценио да титулар реституције има право накнаде у виду друге одговарајуће имовине.

Правилно је, такође, по налажењу Врховног касационог суда, тужени орган оценио да су налаз и мишљење судског вештака од 27.08.2015. године и допуна од 29.08.2015. године дати аргументовано, обухватно и убедљиво и да се могу у целини прихватити. Таква оцена дата је након детаљне интерпретације налаза и мишљења вештака уз навођење разлога који су били одлучујући да се за процену вредности непокретности у улици ... узме површина зграде наведена у извештају Пореске управе на коју се плаћа порез на имовину, а не површина према "слободоручним скицама" израђеним у ЈП "Пословни простор Стари град". Судски вештак се није позвао на пропис којим је уређен начин утврђивања површине објекта у оваквим и сличним случајевима јер такав пропис не постоји, па то није могао да буде разлог да се вештачење доведе у сумњу, као што је учинио Управни суд у побијаној пресуди. Стога је, по налажењу Врховног касационог суда, тужени орган правилно оценио да су одузета имовина и имовина која се даје на име накнаде одговарајуће и компатибилне, те да се утврђеном накнадом удовољава захтеву подносиоца за правично обештећење. Овај суд је, при томе, имао у виду да је утврђену површину зграде у улици ... и њену процењену вредност у управном спору оспорила само Градска општина Стари град која није омогућила вештаку да обави неопходна мерења те непокретности на лицу места, која није на било који други начин узела учешће у управном поступку и чији заступник није приступио на јавну расправу одржану пред Управним судом по њеној тужби.

Због свих наведених разлога, неприхватљива је оцена Управног суда да је оспорено решење донето уз битне повреде одредаба члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку и да је тиме повређен закон на штету тужиоца (Градске општине Стари град).

Врховни касациони суд је нашао да су захтеви за преиспитивање побијане пресуде основани, па је, на основу одредбе члана 55. став 2. Закона о управним споровима, захтеве уважио, побијану пресуду Управног суда преиначио и тужбу одбио.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ

дана 21.06.2018. године, Узп 98/2018

Записничар
Весна Мраковић,с.р.

Председник већа – судија
Мирјана Ивић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић